

Ik loop een eind met je mee.

Ben Stegeman

Schrijver: Ben Stegeman
Coverontwerp: Ben Stegeman
ISBN: 9789403944937
© Ben Stegeman

Voorwoord

Er zijn mensen die precies lijken te weten waar ze naartoe gaan. Ze maken plannen, stellen doelen en trekken lijnen van vandaag naar morgen. Ik heb daar bewondering voor, maar ook enig wantrouwen. Het leven heeft namelijk de hinderlijke gewoonte zich weinig van onze plannen aan te trekken. Juist wanneer je denkt de route te kennen, verdwijnt het pad, komt er iemand voorbij die alles verandert of gebeurt er iets waardoor je opnieuw moet bepalen waar je staat.

Deze gedichten zijn vanuit die gedachte ontstaan. Ze gaan over liefde en verlangen, vrijheid en verlies, ouder worden, vasthouden en loslaten. Over onze behoefte aan controle en de ontdekking dat juist de belangrijkste dingen zich niet laten beheersen. Over mensen die een tijdje naast ons lopen en daarna een andere afslag nemen. En over wie je zelf nog bent wanneer alles waarop je dacht te kunnen vertrouwen verandert.

Ik heb niet geprobeerd antwoorden te geven. Daarvoor vertrouw ik antwoorden te weinig. Een antwoord sluit iets af, terwijl een goede vraag juist iets opent. Filosofie begint voor mij niet bij weten, maar bij durven twijfelen. Aan de wereld, aan anderen en vooral aan jezelf.

Daarom begint ieder gedicht met dezelfde woorden:

Loop maar.

Niet: volg mij. Niet: zo moet het. Niet eens: deze kant op.

Loop maar.

Verdwaal desnoods. Keer om. Neem een zijweg. Verander van mening. Blijf ergens langer dan verstandig lijkt. Verlies iets. Vind iets waarvan je niet wist dat je het zocht. Sta stil wanneer iedereen zegt dat je door moet en loop verder wanneer iedereen vindt dat je beter kunt blijven.

Want uiteindelijk is het jouw weg.
Ik ken de bestemming niet.

Maar ik loop een eind met je mee.

Loop maar.

Wacht niet tot je weet waarheen.
Wie eerst de hele weg wil kennen
komt zelden van zijn plaats.

Laat de kaart maar thuis.
De belangrijkste wegen
staan er toch niet op.

Neem mee wat je nodig denkt te hebben
en ontdek onderweg
hoe weinig daarvan noodzakelijk was.

Wees niet bang om verkeerd te kiezen.
Een verkeerde afslag
kan alleen bestaan
als er ergens een juiste bestemming is.

En wie heeft die bepaald?

Misschien is verdwalen
niets anders dan tijdelijk ontsnappen
aan het plan dat je voor jezelf had bedacht.

Loop daarom niet te snel.

Er zijn dingen langs de kant van de weg
die zich alleen laten zien
aan wie geen haast heeft.

Een gezicht achter een raam.
Een stoel in de zon.
De geur van regen op warme stenen.
Een onbekende die je aankijkt
alsof jullie elkaar ergens van kennen.

Loop soms achter iemand aan
zonder hem te volgen.

Sla ergens af
omdat de straat je nieuwsgierig maakt.

Ga ergens zitten
zonder te weten hoe lang.

Je hoeft niet van iedere dag
een bestemming te maken.

Misschien hebben we ons vergist
toen we dachten dat vooruitgaan
hetzelfde was als verder komen.

Sommige mensen reizen de halve wereld rond
en blijven precies waar ze waren.

Anderen steken één straat over
en keren nooit meer terug
als dezelfde mens.

Vraag daarom niet te vaak
of je goed bezig bent.

Goed volgens wie?

Er zullen altijd mensen zijn
die je vertellen waar je hoort te zijn,
wat je bereikt zou moeten hebben
en hoeveel tijd je inmiddels hebt verspild.

Laat ze praten.

Tijd die werkelijk van jou was
is nooit verspild.

Ook niet wanneer je niets bereikte.
Ook niet wanneer je liefhad
wat niet bleef.
Ook niet wanneer je jaren nodig had
om te begrijpen
wat je eigenlijk allang wist.

Begin.

Niet morgen.
Niet wanneer je zekerder bent.
Niet wanneer alles op zijn plaats valt.

Er valt zelden iets op zijn plaats.

Wij noemen het alleen zo
wanneer we achteraf een verhaal maken
van wat ons toevallig is overkomen.

Zet dus die eerste stap.

Niet omdat je weet
dat hij de juiste is.

Maar omdat blijven staan
ook een keuze is.

En wanneer je onderweg ontdekt
dat je ergens anders heen wilt,

ga dan.

Je bent niemand verplicht
de mens te blijven
die ooit aan deze wandeling begon.

Ik loop een eind met je mee.

Loop maar.

Kies een richting
en doe niet alsof je weet
waarom juist deze.

We noemen het een keuze
wanneer we achteraf kunnen uitleggen
wat ons op dat moment bewoog.

Maar hoeveel van wat je kiest
heb je werkelijk zelf bedacht?

De straat waarin je woont.
Het werk waarmee je je dagen vult.
De mensen bij wie je wilt horen.
De dingen waarvoor je bang bent.
Het leven waarvan je ooit besloot
dat het een goed leven zou zijn.

Wie heeft je verteld
dat je dit moest willen?

Misschien je ouders.
Misschien de tijd waarin je geboren bent.
Misschien iemand die zelf ook niet wist
waar hij naartoe ging.

We erven meer dan ogen en handen.

We erven verwachtingen.
Angsten.
Gewoonten.
Grenzen.

Zelfs onze dromen
zijn soms tweedehands.

Vraag jezelf daarom af
of het verlangen dat je volgt
werkelijk van jou is.

Niet om overal aan te twijfelen.

Ook twijfel kan een gevangenis worden
wanneer je haar verwart met wijsheid.

Maar sta af en toe stil
bij alles wat vanzelfsprekend werd.

Waarom haast je je?

Waarom wil je gezien worden?

Waarom doet het pijn
wanneer iemand je niet begrijpt?

Waarom heb je bewijs nodig
dat je leven ertoe doet?

Misschien omdat je bent vergeten
dat bestaan geen prestatie is.

Een boom hoeft niemand uit te leggen
waarom hij daar staat.

Een rivier schaamt zich niet
wanneer zij om een steen heen stroomt.

Alleen de mens maakt van zijn leven
een examen waarvoor hij zelf
de vragen niet heeft bedacht.

Leg het potlood eens neer.

Kijk om je heen.

Misschien hoef je vandaag
helemaal niets te bewijzen.

Je mag van gedachten veranderen.

Je mag iets niet meer willen
waar je jarenlang naartoe hebt gewerkt.

Je mag ontdekken
dat de ladder waarlangs je omhoog klom
tegen de verkeerde muur stond.

Klim dan naar beneden.

Niet alles wat moeite heeft gekost
verdient het om behouden te blijven.

Ook volhouden kan lafheid zijn
wanneer opnieuw beginnen
meer moed vraagt.

Kies opnieuw.

En als je later ontdekt
dat je je opnieuw hebt vergist,

wees dan mild.

Vrijheid betekent niet
dat je altijd juist kiest.

Vrijheid betekent
dat je bereid bent te leven
met wat je gekozen hebt.

En opnieuw te kiezen
wanneer je niet langer kunt zeggen:

dit ben ik.

Ik loop een eind met je mee.

Loop maar.

Maak plannen.

Schrijf ze op
als je daar rustiger van wordt.

Zet afspraken in je agenda,
bereken de afstand,
controleer het weer
en vertrek op tijd.

Maar verwacht niet
dat de dag zich eraan houdt.

Er zal altijd iets gebeuren
waarvoor je geen vakje had vrijgelaten.

Een telefoontje.
Een ontmoeting.
Een afscheid.
Een lichaam dat ineens niet meer doet
wat gisteren vanzelfsprekend was.

Het leven vraagt zelden
of het gelegen komt.

Toch proberen we het te beheersen.

We verzekeren ons tegen verlies,
sparen voor later,
meten onze vooruitgang
en noemen onzekerheid een risico
alsof zij daarmee kleiner wordt.

Misschien is controle
alleen de naam die we geven
aan onze angst voor het onverwachte.

Begrijp me niet verkeerd.

Doe wat je kunt.

Repareer het dak
voordat het regent.
Zeg wat gezegd moet worden
voordat iemand vertrekt.
Leg iets opzij
voor dagen die tegenvallen.

Maar weet waar jouw macht ophoudt.

Je kunt iemand liefhebben
maar niet dwingen te blijven.

Je kunt goed voor je lichaam zorgen
maar niet onderhandelen met de tijd.

Je kunt eerlijk handelen
en toch verliezen.

Je kunt alles goed doen
en alsnog krijgen
waar je bang voor was.

Dat is geen onrecht.

Dat is leven.

De fout is niet
dat we proberen richting te geven.

De fout begint
wanneer we denken
dat de wereld ons daarvoor
een uitkomst verschuldigd is.

Laat daarom los
wat nooit van jou was.

De mening van een ander.
Het verleden.
Morgen.
Het toeval.
De regen.

Bewaar je kracht
voor wat wel binnen bereik ligt.

Je antwoord.
Je houding.
De hand die je uitsteekt.
De grens die je trekt.
De stap die je vandaag nog kunt zetten.

Misschien is vrijheid niet
dat alles gebeurt zoals jij wilt.

Misschien is vrijheid
dat niet alles hoeft te gebeuren
zoals jij wilt
om toch verder te kunnen.

Dus maak plannen.
Droom groot.
Verheug je op morgen.

Maar houd je handen open.

Wat komt, komt.
Wat gaat, gaat.
En jij?

Jij bepaalt niet wat de weg je brengt.

Alleen hoe je hem bewandelt.

Ik loop een eind met je mee.

Loop maar.

Wees niet zo bang
om iets kwijt te raken.

Je raakt toch alles kwijt.

Niet vandaag misschien.
Niet morgen.
Maar uiteindelijk geeft het leven niets
in eigendom.

We noemen mensen van ons.

Mijn geliefde.
Mijn vriend.
Mijn kind.

Alsof liefde bezit verdraagt.

Alsof een mens die naast je loopt
daarmee beloofd heeft
dezelfde afslag te nemen.

Heb lief.
Maar houd niet vast.

Er is een verschil.

Vasthouden zegt:
blijf zoals ik je ken.

Liefde zegt:
word wie je wordt.

Ook wanneer dat betekent
dat ik je opnieuw moet leren kennen.

Ook wanneer jouw verlangen
niet langer het mijne is.

Ook wanneer jouw weg
zich langzaam van de mijne verwijdert.

Misschien is dat
de moeilijkste vorm van liefde:

iemand vrijheid gunnen
terwijl je hoopt
dat hij blijft.

We willen zekerheid.

Een hand waarvan we weten
dat hij morgen nog naar de onze zoekt.

Een stem die blijft antwoorden.

Een lichaam naast ons
wanneer de kamer donker wordt.

Daar is niets mis mee.

Maar maak van verlangen
geen contract met de toekomst.

Niemand kan beloven
dezelfde te blijven.

Jij ook niet.

De mens die vandaag zegt
ik hou van je
zal morgen veranderd zijn.

Een beetje.

En over tien jaar
misschien zoveel
dat je opnieuw moet kiezen
of je naast die persoon wilt lopen.

Dat is geen mislukking.

Liefde die nooit opnieuw gekozen hoeft te worden
is misschien alleen gewoonte.

Kijk daarom naar degene
die naast je loopt.

Niet naar wie hij was.

Niet naar wie jij hoopt
dat hij zal worden.

Kijk naar wie er nu staat.

Met onbegrijpelijke gedachten.
Tekortkomingen.
Verlangen naar vrijheid.
Angst om verlaten te worden.

Precies zoals jij.

Zeg niet te snel:

jij bent van mij.

Zeg liever:

ik ben hier.

Misschien is dat alles
wat twee mensen elkaar werkelijk
kunnen beloven.

Niet eeuwigheid.
Niet zekerheid.
Aanwezigheid.

Vandaag.

En wanneer iemand op een dag
een andere richting kiest,
maak dan niet alles wat mooi was
achteraf lelijk
omdat het niet bleef.

Niet alles wat eindigt
was een vergissing.

Sommige mensen komen in je leven
om een tijdje naast je te lopen.

Dat tijdje kan jaren duren.

Of één nacht.

De waarde ervan
wordt niet bepaald
door hoe lang het bleef.

Maar door hoe werkelijk het was
toen het er was.

Dus heb lief.

Met open handen.

Ik loop een eind met je mee.